

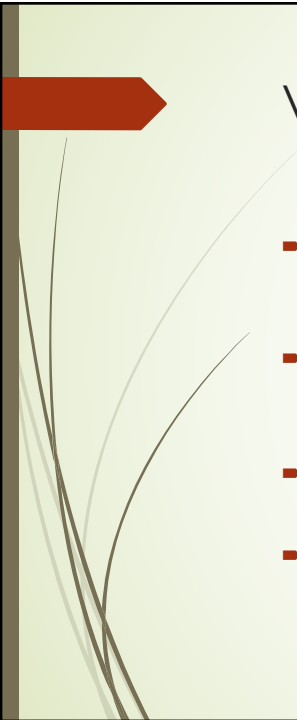

Hoe passend moet het leerlingenvervoer zijn?

Jeroen Peters

Actualiteitenseminar Leerlingenvervoer 10 maart 2020

1

Voorstellen Jeroen Peters

- Meer dan 30 jaar ervaring in het leerlingenvervoer als ambtenaar, adviseur en vertegenwoordiger van gemeenten.
- Beheerder LinkedIngroep Leerlingenvervoer (nu ca 737 leden wie is nummer 750?)
- Contact opnemen kan via: jeroenpetersconsultancy@gmail.com
- Docent Segment <https://www.segment.nl/domeinen/39/leerlingenvervoer>

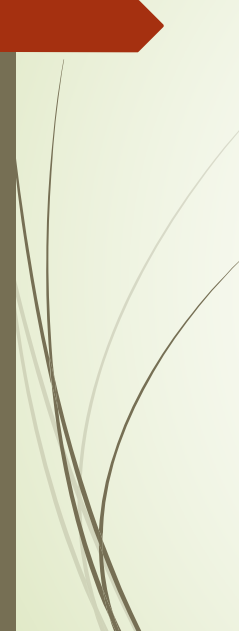
2

Als de weg naar passend onderwijs niet passend is

Rapport Kinderombudsman – 29 augustus 2019

3

Rapport Kinderombudsman

- Blik vanuit het IVRK (Kinderrechtenverdrag)
- Geen onderzoek, niet gesproken met gemeenten (wel met VNG)
- Naar aanleiding van ontvangen klachten en vragen
- Adviezen aan de gemeenten

4

Advies KOM: Algemeen

1. De belangen van het kind of de groep kinderen vormen een eerste overweging, bij het opstellen van beleid, bij individuele beslissingen en bij de (aanbesteding van) de uitvoering van het leerlingenvervoer.
2. Financiële en praktische belangen van de gemeente mogen zowel bij het beleid, als de besluitvorming als de (aanbesteding van de) uitvoering alleen vóór gaan als daar zwaarwegende argumenten voor zijn.
3. Betrek kinderen en ouders bij het vormgeven van het beleid, het besluitvormingsproces en de uitvoering.

5

Advies KOM: Beleid

4. De verordening biedt altijd ruimte om in een individuele zaak een belangenafweging te maken en af te wijken van de standaardnorm.
5. De verordening biedt ook ruimte voor leerlingenvervoer voor andere groepen dan die genoemd worden in de Wet PO, Wet VO en WEC als dat noodzakelijk is om het kind daadwerkelijk toegang te geven tot een passende vorm van onderwijs.

6

Advies KOM: Besluitvorming bij individuele aanvraag

6. Bij iedere individuele beslissing op een aanvraag voor leerlingenvervoer wordt een belangenafweging gemaakt. Daarbij worden de belangen van het specifieke kind bepaald en afgewogen tegen andere belangen. Om de belangen van het kind te bepalen wordt in ieder geval gekeken naar:

- a. De mening van het kind;
- b. De zorg, bescherming en veiligheid van het kind: op welke manier kan het kind zo veilig mogelijk op school komen?
- c. De unieke eigenschappen en kwetsbaarheid van het kind: op welke manier kan bij het vervoer hiermee het best rekening worden gehouden?

7

Advies KOM: Besluitvorming bij individuele aanvraag (2)

d. Het recht op gezondheid: op welke manier is het vervoer het minst belastend voor de gezondheid van het kind?

e. Het recht op onderwijs: leidend is wat een passende vorm van onderwijs voor het kind is volgens school en/of andere deskundigen en of het kind daarvoor naar een andere school moet dan de dichtstbijzijnde. Het ontwikkelingsperspectief of een toelaatbaarheidsverklaring zijn daarbij het uitgangspunt.

8

Advies KOM: Besluitvorming bij individuele aanvraag (3)

7. Om een goede belangenafweging te kunnen maken, zoals genoemd onder 5, wint de gemeente advies in bij de ouders, de school en andere deskundigen die al betrokken zijn bij het kind. Advies wordt gevraagd over het type vervoer dat passend is, het aantal (en type) kinderen waarmee het kind kan samen reizen, de maximale reisduur waarmee een kind belast kan worden, de noodzaak van begeleiding, de vereiste deskundigheid van de chauffeur en een eventuele begeleider en over alle andere facetten, die nodig zijn om een goede afweging te kunnen maken (...)

9

Advies KOM: Besluitvorming bij individuele aanvraag (4)

7.(...) De gemeente moet zwaarwegende argumenten hebben om het advies naast zich neer te leggen. Bij een verschil van inzicht tussen ouders en gemeente wordt een onafhankelijke deskundige ingeschakeld, die vanuit de belangen van het kind advies geeft over wat voor dit kind passend vervoer is.

10

Advies KOM: Besluitvorming bij individuele aanvraag (5)

8. De vorm van het toegewezen leerlingenvervoer voor een kind moet praktisch uitvoerbaar zijn voor zijn/haar ouders. De inzet van ouders moet daarom in samenspraak met de ouders worden bepaald, waarbij de belangen van het kind waarvoor leerlingenvervoer is aangevraagd en de belangen van eventuele andere kinderen in het gezin een eerste overweging zijn.

11

Advies KOM: Uitvoering en aanbesteding daarvan

9. Bij de (aanbesteding van de) uitvoering van aangepast vervoer (met een busje of taxi) vraagt de gemeente aan de kinderen die er gebruik van zullen maken, waar zij behoefte aan hebben.

12

Advies KOM: Uitvoering en aanbesteding daarvan (2)

10. De uitvoering gebeurt op een manier die in het belang van de betrokken kinderen is en houdt onder andere – maar niet limitatief – rekening met vraagstukken als:

- a. Met hoeveel andere kinderen kan een kind samen reizen?
- b. Welke kinderen kunnen gezien hun zorgvraag samen reizen?
- c. In hoeverre is er extra begeleiding nodig?
- d. In hoeverre kan van de individuele kinderen verwacht worden, dat zij een andere opstapplaats hebben dan hun huisadres?

13

Advies KOM: Uitvoering en aanbesteding daarvan (3)

- e. In hoeverre is het voor het kind belangrijk om na school naar een andere plek gebracht te worden dan waar het werd opgehaald?
- f. Op welke manier is de continuïteit en deskundigheid van de chauffeur en eventuele begeleider gegarandeerd?
- g. Welke reistijd is voor het kind redelijkerwijs acceptabel?

14

Advies KOM – Conclusies JP

- (nog) ver weg van de realiteit van de huidige uitvoering
- Alles doorvoeren van dit advies zal een enorme verhoging van de kosten met zich meebrengen.
- Wat is belangrijk?
 - Heb je de leerling goed in beeld?
 - Heb je de omgeving van de leerling goed in beeld?
 - Goed alle belangen afwegen.

15

Gemeentelijke jeugdbondsman Den Haag: “Zorgen voor aangepast leerlingenvervoer “

Rapport 12 februari 2020

16

Onderzoek n.a.v. signalen

- Gesprekken met alle betrokkenen (ook de gemeente Den Haag)
- Vijf aanbevelingen

17

1. Neem persoonlijk contact op met de aanvrager

- Doe dit direct na de aanvraag, dan wel in de gevallen waarin niet op voorhand duidelijk is dat de aanvraag kan worden toegekend. Doe een brede uitvraag en vraag om ontbrekende informatie, leg uit, denk mee en los waar mogelijk snel op.

18

2. Geef adequate informatie

Informeer betrokkenen vanaf het eerste moment duidelijk over:

- Het verloop van (aanvraag- en bezwaar) procedures.
- De informatie die nodig is voor een haalbare en complete aanvraag.
- De weging van informatie en belangen.
- Waar men terecht kan met onopgeloste vragen, problemen en klachten over GGD, taxivervoer en gemeente en wat de rol van de gemeente hierbij is.

19

3. Benut de maximale ruimte van de Verordening voor het bieden van maatwerkoplossingen

Maak maximaal gebruik van de open normen en uitzonderingsmogelijkheden die de Verordening biedt voor specifieke gezinssituaties. Zoek daarbij naar integrale en domeinoverstijgende maatwerkoplossingen, waarbij het belang van het kind centraal staat. Biedt betrokken ambtenaren ruimte en ondersteuning hiervoor af te wijken van standaardnormen.

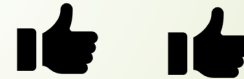

20

4. Maak meerjarige besluiten mogelijk bij structurele beperkingen

Stem de duur van de beschikking zoveel mogelijk af op de lengte van het (meerjarig) sociaal medisch advies van de GGD of op de schoolduur van de leerling.

21

5. Zorg voor goede informatiedeling en afstemming tussen gemeente, vervoerder(s), scholen en opvoeders over vervoer en vervoersproblemen

- Blijf in gesprek en zorg waar nodig voor intensivering van contacten om klachten en vervoersproblemen op te lossen.
- Wees aanspreekbaar op vragen, problemen en klachten, liefst via een herkenbaar aanspreekpunt.

22

23

24

Wat zegt de verordening? (artikel 1)

- vervoer: openbaar vervoer, aangepast vervoer of eigen vervoer tussen de woning dan wel de opstapplaats en de school dat plaatsvindt in aansluiting op het begin en einde van de schooldag volgens de schoolgids, tenzij de structurele handicap van een leerplichtige leerling die aansluiting onmogelijk maakt;
- aangepast vervoer: vervoer per besloten (school)busvervoer, taxi, taxibus, treintaxi of bustaxi;
- Verordening kent geen individueel vervoer

25

Uitspraak Raad van State ECLI:NL:RVS:2012:BY7322

- Gemeente Onderbanken
- Wat was er aan de hand?
- Leerlinge was overgevoelig voor bepaalde geuren en chemische stoffen
- Gemeente waar de leerlinge eerst woonde had wel individueel vervoer toegekend
- Onderbanken laat GGD onderzoek doen waaruit naar voren komt dat overgevoeligheid voor bepaalde geuren en chemische stoffen niet kan worden geobjectiveerd, zodat geen medische noodzaak bestaat voor een individuele vervoersvoorziening.

26

Wat zegt de RvS?

- De rechtbank heeft voorts terecht overwogen dat het college niet was gebonden aan eerdere besluitvorming van een bestuursorgaan van de gemeente waar leerlinge voorheen woonachtig was. Bij de aanvraag van leerlinge voor het in geding zijnde schooljaar heeft het college terecht een eigen afweging gemaakt.
- Je bent dus niet gehouden aan besluiten van een andere gemeente.

27

Vervolg uitspraak

- Tot slot heeft de rechtbank terecht overwogen dat, gelet op de definitie van vervoer in artikel 1, aanhef en onder f, van de Verordening, het college met begeleiding bij vervoer bij urenuitval op school, indien dit niet aan het begin of het einde van de schooldag volgens het schoolplan plaatsvindt, geen rekening hoefde te houden. Evenmin hoefde het college rekening te houden met de kosten die leerlinge heeft gemaakt voor de aanschaf van individueel vervoer, nu de Verordening daarin niet voorziet.

28

Conclusie o.b.v. uitspraak

- Er bestaat geen recht op individueel aangepast vervoer.
- Als ouders individueel vervoer noodzakelijk vinden kunnen ze een vergoeding krijgen.

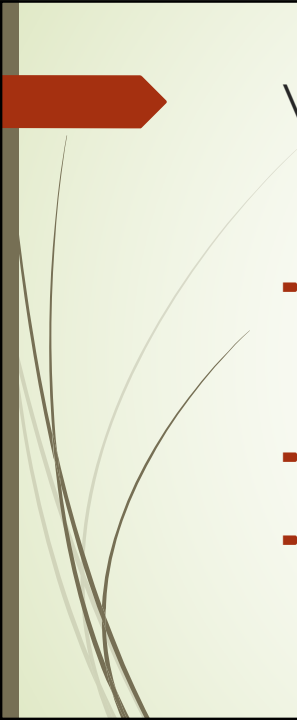
29

Nu voor jullie Praktijk

- Waarom individueel vervoer? Kan het ook met 1 andere leerling?
- Is het toerekenbaar aan de leerling?
- Wat kunnen ouders doen (zitplek ter begeleiding?)
- Hoe zit het op school (individueel les?)
- Wat zegt het jeugdteam?
- Onderzoek laten uitvoeren?
- Bij toekennen op basis van hardheidsclausule met een goede onderbouwing.

30

Voorbeeld oogdruk

- VSO-Leerling met verhoogde oogdruk moest op tijd zijn druppels krijgen om de verhoogde oogdruk tegen te gaan (anders risico op blindheid). Ouders gaven de druppels op vaste tijden voor en na schooltijd dit was alleen haalbaar met een directe rit van en naar school.
- Individuele rit?
- Nee, ouders zijn naar de specialist gegaan en hebben andere oogdruppels gekregen die langer werkten.

31

Conclusie bij aanvragen individueel vervoer

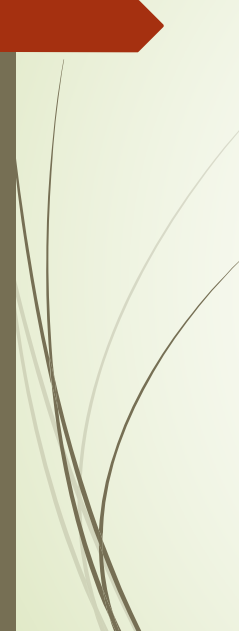
- De verordening kent het niet
- Doe goed onderzoek
- Alleen in zeer bijzondere omstandigheden toekennen.

32

Afwijkende schooltijden vanwege handicap

33

Toelichting modelverordening

- Alleen wanneer de leerplichtige leerling door een structurele handicap slechts een deel van het onderwijsprogramma kan volgen, kan in een voorkomend geval tijdens de schooltijd vervoerd worden. Sociale omstandigheden, lichamelijke problemen van tijdelijke aard of leeftijd zijn geen grond voor het vervoer tijdens schooltijd.

34

Structurele handicap?

- Termijn handicap drie of zes maanden? Maak hierover een nadere regel.
- Onderbouwing door ouders en school van het programma.
- Vaste tijden voor vervoer volgens schema (niet mogelijk om even een taxi te laten rijden)

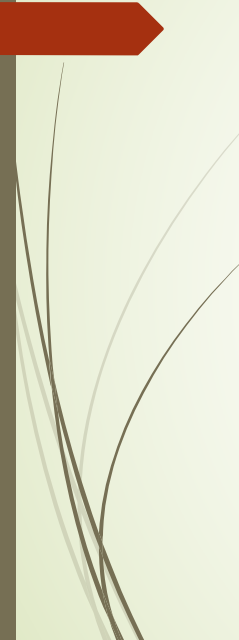
35

Praktijkvoorbeeld darmziekte

- Aanvraag leerlingenvervoer voor een jong kind (4 jaar) met een darmziekte naar een school voor langdurig zieke kinderen, afstand 14 km, ca 30 minuten rijden.
- Er is sprake van een darmziekte waardoor de darmen 2 keer per dag gespoeld moeten worden anders zijn er ernstige consequenties voor het kind. 's Ochtend kan de leerling niet eerder vertrekken dan 8.00 en de leerling moet vóór 15.00 thuis zijn. Daardoor kan de leerling niet mee met de reguliere rit.
- Wat doe je?

12-03-20 36

36

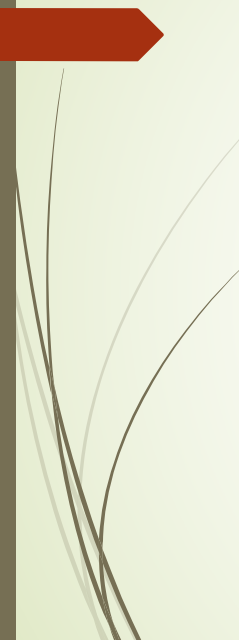

Vervolg praktijkvoorbeeld Darmziekte

- Is inzet ouders of netwerk mogelijk?
- Is het mogelijk dat de medische handeling op school kan plaatsvinden? (Het is een school voor langdurig zieken).
- Rol zorgverzekeraar?
- Medisch advies – gaat het op termijn veranderen?

12-03-20 37

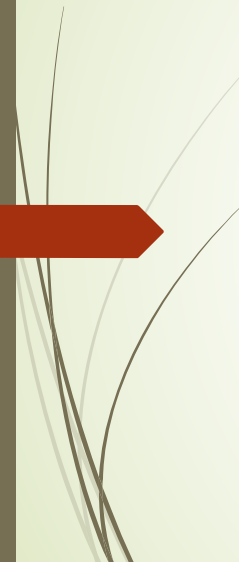
37

Samenvattend

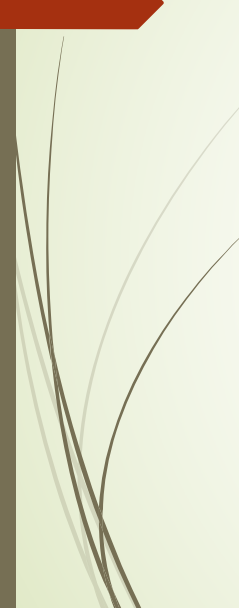
- Aangepast vervoer is aansluitend aan de schooltijden voor een heel schooljaar.
- Daarvan afwijken is volgens de verordening alleen noodzakelijk bij structurele handicap.

38

Aanpassingen in het vervoer

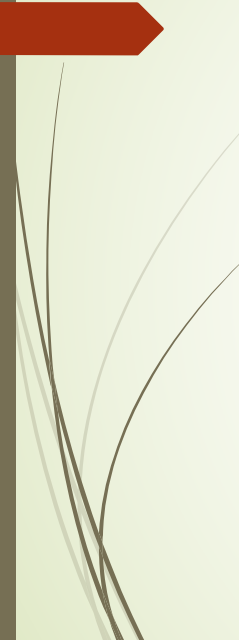
39

Gordelkapjes etc.

- Gordelkapjes & vijfpuntsgordels etc. zijn vrijheidsbenemende maatregelen!
- Toestemming ouders?
- Wil de vervoerder het?
- Wat als

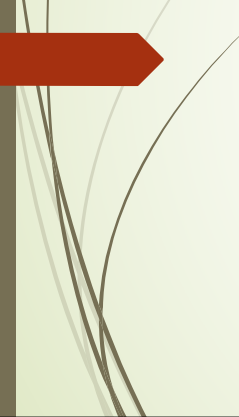
40

Liggend vervoer

- Moet je Liggend vervoer bieden voor een leerling die dat nodig heeft?
- Het vervoer moet passend zijn, maar ook uit te voeren zijn.
- Is er een vervoerder beschikbaar?

41

Advisering

42

Advisering

- Bij vragen om aangepast vervoer etc. is het noodzakelijk om daarover advies te vragen.
- Van wie kan je advies vragen binnen het medisch domein?
- Hoe ga je om met een advies?

43

Onderzoek door arts

44

Kijk naar de kwaliteit en eisen rapportage

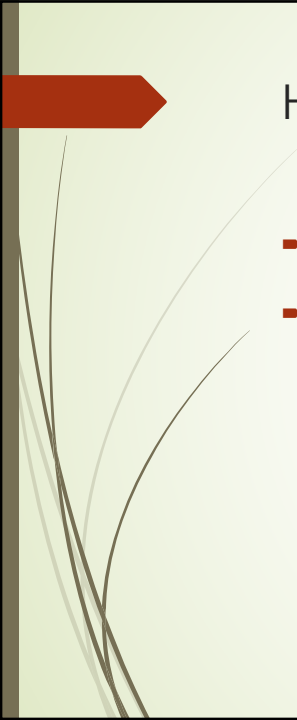
- Als we kijken naar uitspraken van de medische tuchtrechter zijn er vaste tuchtrechtelijke zorgvuldigheidseisen. Volgens deze eisen, vermeldt de rapportage onder meer de 'feiten, omstandigheden en bevindingen waarop het berust' en 'de bronnen waarop het berust'.
- Dus als je ziet dat een van ouders ontvangen medische verklaring niet in de rapportage is meegenomen stuur de rapportage terug!

45

Goed om te weten

- Het is de behandelend artsen/psychiaters niet toegestaan eigen patiënten ten behoeve van derden te beoordelen en daarover een schriftelijke verklaring op te stellen. Los van de omstandigheid dat daarmee inbreuk wordt gemaakt op het beroepsgeheim, ontbreekt het behandelend artsen doorgaans aan de noodzakelijke deskundigheid op het betreffende gebied zoals LLV.
- *"Mede op basis van tuchtrechtelijke uitspraken wordt het afgeven van geneeskundige verklaringen door de behandelend arts afgeraden. ... Het geven van een waardeoordeel dat een ander doel dient dan behandeling of begeleiding, moet gebeuren door een onafhankelijke arts die deskundig is op het gebied van de vraagstelling"* (KNMG-richtlijn, Omgaan met medische gegevens, Utrecht: KNMG, september 2016, p. 20).

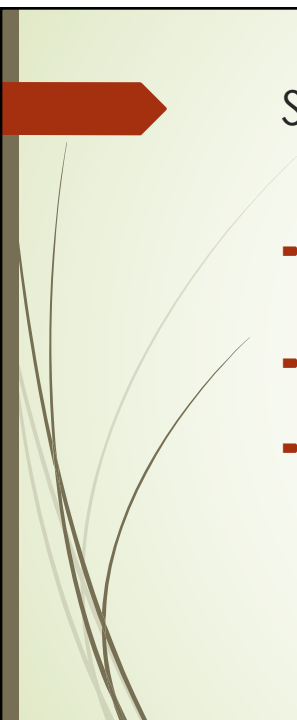
46

Huisarts of behandelend arts?

- richtlijnen van de KNMG, waarin staat dat een behandelend arts geen geneeskundige verklaring af mag leggen over de eigen patiënt.
- Dergelijke verklaringen mogen alleen worden afgegeven door een onafhankelijk arts.

47

SWV of Schoolverklaring?

- Weten ze voldoende van de leerling om te bepalen of er iets specifiek nodig is?
- Wat staat er in het OPP?
- Wat is de relatie/zijn er afspraken over gemaakt?

48

Zijn er nog vragen?

